

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ БАНКУ:
ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКАTHE BANK INVESTMENT ACTIVITY MANAGEMENT:
THEORY AND PRACTICE

УДК 336.764.061.1

Онищенко Ю.І.к.е.н., доцент кафедри банківської справи
Одеський національний економічний
університет**Кожухар М.М.**студентка
Одеський національний економічний
університет

У статті досліджено процес управління інвестиційною діяльністю банку. Виділено два основні способи управління портфелем цінних паперів: активний та пасивний. Здійснено аналіз інвестиційної діяльності вітчизняних банків загалом та окремо в розрізі портфелів. Наведено значення нормативів інвестування для банківської системи України та проаналізовано їхню динаміку. Надано рекомендації щодо можливості здійснення вітчизняними банками інвестицій за кордон.

Ключові слова: банк, інвестиційна діяльність, інвестиційний портфель, цінні папери, нормативи інвестування.

В статье исследован процесс управления инвестиционной деятельностью банка. Выделены два основных способа управления портфелем ценных бумаг: активный и пассивный. Осуществлен анализ инвестиционной деятельности отечественных банков в целом и отдельно в разрезе портфелей. Приведены значения нормативов инвести-

рования для банковской системы Украины и проанализирована их динамика. Даны рекомендации о возможности осуществления отечественными банками инвестиций за границу.

Ключевые слова: банк, инвестиционная деятельность, инвестиционный портфель, ценные бумаги, нормативы инвестирования.

In the article the process of the bank investment activity management is investigated. Two main ways of investment portfolio management are selected: active and passive. The analysis of investment activity of domestic banks in general and separately in the context of portfolios is carried out. The value of investment limits for the Ukrainian banking system is given and their dynamics are analyzed. Recommendations on the possibility of domestic banks investing abroad are given.

Key words: bank, investment activity, investment portfolio, securities, investment norms.

Постановка проблеми. У сучасних умовах становлення вітчизняної економічної системи банківська система відіграє ключову роль у мобілізації і перерозподілі фінансових ресурсів між секторами економіки. Однак через те, що на сучасному етапі процеси кредитування потенційних клієнтів не є настільки активними, щоб забезпечити дохід банку для ефективного функціонування, з метою диверсифікації своєї діяльності банкам доцільно розвивати свою інвестиційну діяльність. З одного боку, з метою хеджування ризиків, а з іншого – з метою отримання більш постійного доходу банкам необхідно більше уваги приділяти їхній діяльності на фондовому ринку. Проте для досягнення максимального рівня доходу та з метою мінімізації ризиків банкам необхідно управляти своєю інвестиційною діяльністю, що й зумовлює актуальність проведеного дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження інвестиційної діяльності комерційних банків посідають вагоме місце в наукових працях вітчизняних учених, таких як А. Болдова [1], О. Кириченко [2], О. Колодізев [3], С. Луців [4], Т. Майорова [5], С. Нехаєв [6], О. Оболенський [7], Г. Романова [1] та інші.

Однак варто підкреслити, що ця проблема не дуже активно досліджується українськими науковцями через нерозвиненість вітчизняного фондового ринку. У більшості досліджень до інвестиційної діяльності банків відносять кредитування, засноване на інвестиційних цілях [1; 3], і відповідно до цього підходу розглядають управ-

ління все ж таки кредитною діяльністю банків. На нашу думку, недостатньо уваги приділяється саме управлінню інвестиційною діяльністю банків через формування портфеля цінних паперів, що потребує більш детального дослідження.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідження процесів управління інвестиційною діяльністю вітчизняних банків.

Виклад основного матеріалу. Під управлінням інвестиційною діяльністю банку розуміється застосування до сукупності різних видів цінних паперів певних методів і технологічних можливостей, які дають змогу: зберегти спочатку інвестовані кошти, досягти максимального рівня доходу та забезпечити інвестиційну спрямованість портфеля. Інакше кажучи, процес управління інвестиційною діяльністю спрямований на формування портфеля цінних паперів, збереження основної інвестиційної якості портфеля й тих властивостей, які б відповідали інтересам його власника, а, отже, зводиться до управління портфелем цінних паперів банку.

Є два базових варіанти організації управління портфелем цінних паперів [1, с. 6–13]:

– перший – всі управлінські функції, пов'язані з портфелем цінних паперів, виконуються його власником самостійно. В цьому разі банк повинен мати спеціалізований структурний підрозділ, за яким будуть закріплені функції управління портфелем (визначення типу й цілей портфеля; розроблення стратегії та поточної програми управління портфелем; оперативне планування в межах

заданих цілей, стратегії і короткострокових планів; реалізація операцій, які відносяться до управління портфелем; аналіз та виявлення проблем; прийняття й практична реалізація коригувальних рішень). Підкреслимо, що для керування невеликими інвестиційними портфелями можна не створювати спеціального підрозділу. У цьому разі один працівник може управляти портфелем у складі інших підрозділів банку;

– другий – всі або більша частина функцій з управління портфелем передані іншому суб'єктові у формі довірчого управління (трасту). Об'єктом управління на довірчих основах можуть виступати: портфель банку, включаючи його власні папери; кошти, які банк має намір вкласти в цінні папери; змішаний портфель; портфель цінних паперів інвестиційного фонду, який перебуває під контролем банку.

Якщо банк самостійно проводить управління портфелем цінних паперів, то він має враховувати низку обмежень:

– структура пасивів банку. Питома вага зобов'язань за залученими коштами на розрахункові рахунки організацій і на вклади до запитання може не дозволити банкові використовувати «короткі» пасиви для ефективних інвестицій;

– банк для ведення інвестиційних операцій повинен володіти значними надлишками ліквідності, що пов'язано із самою природою інвестицій (трансформація короткотермінових залучених ресурсів у більш тривалі вкладення), а також із великим ризиком і часто неліквідністю самих інвестицій;

– регулююча діяльність НБУ, спрямована на обмеження ризику і встановлення пріоритетних об'єктів інвестицій.

Так, інвестиційна діяльність банків обмежується нормативами інвестування відповідно до Постанови НБУ № 368 «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» [8]:

1) Н11 – норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою:

$$N_{11} = \frac{\text{Кошти, що інвестуються на придбання акцій (паїв, часток) та інвестиційних сертифікатів окремо за кожною установою}}{\text{Статутний капітал}} \times 100\% \quad (1)$$

2) Н12 – норматив загальної суми інвестування:

$$N_{12} = \frac{\text{Кошти, що інвестуються на придбання акцій (паїв, часток) та інвестиційних сертифікатів будь-якої юридичної особи}}{\text{Статутний капітал}} \times 100\% \quad (2)$$

Залежно від цілі, яку переслідує банк під час здійснення інвестицій та формування портфеля цінних паперів, виділяють два способи управління: активний та пасивний. Необхідно підкреслити, що першим та одним із найбільш дорогих, трудомістких елементів управління, незалежно від обраного способу управління, є моніторинг, що являє собою безперервний і детальний аналіз: фондового ринку, тенденцій його розвитку, секторів фондо-

вого ринку, інвестиційних якостей цінних паперів. А отже, моніторинг є основою як активного, так і пасивного способу управління.

Він включає проведення фундаментального та технічного аналізу. Зазначимо, що фундаментальний аналіз дає змогу на основі аналізу економічних показників на різних рівнях визначити пріоритетні напрями інвестування, а технічний аналіз спрямований на визначення рівня ліквідності цінного паперу та знаходження найкращого часу для входу на ринок обраного цінного паперу [9, с. 157–183]. Отже, ці види аналізу ринку цінних паперів не є взаємозамінними, а доповнюють один одного, а їх послідовне проведення дає змогу більш якісно сформувати портфель цінних паперів. Кінцевою метою моніторингу є вибір цінних паперів, що володіють інвестиційними властивостями, які відповідають цьому типу портфеля.

Активна модель управління припускає ретельне відстеження й негайне придбання інструментів, що відповідають інвестиційним цілям портфеля, а також швидку зміну складу фондових інструментів, що входять у портфель (рис. 1).

Менеджер, що займається активним управлінням, повинен зуміти відстежити й придбати найбільш ефективні цінні папери й максимально швидко позбутися від низькодохідних активів. При цьому важливо не допустити зниження вартості портфеля й втрати ним інвестиційних властивостей, отже, необхідно зіставляти вартість, прибутковість, ризик й інші інвестиційні характеристики «нового» портфеля (тобто враховувати знову придбані цінні папери та продані низькодохідні) з аналогічними характеристиками наявного «старого» портфеля. Цей метод вимагає значних фінансових витрат, тому що він пов'язаний з інформаційною, аналітичною та торговельною активністю на ринку цінних паперів, за якої необхідно використовувати широку базу експертних оцінок і проводити самостійний аналіз, здійснювати прогнози стану ринку цінних паперів й економіки загалом [10].

Підкреслимо, що цей метод є витратним та покішені лише великим банкам, що мають великий портфель цінних паперів і прагнуть одержувати максимальний дохід від професійної роботи на ринку. При цьому не можна не враховувати витрати на зміну складу портфеля.

Менеджер повинен вміти випереджати кон'юнктуру фондового ринку і перетворювати в реальність те, що підказує аналіз. Від менеджерів вимагається бути сміливими і рішучими під час реалізації задумів у поєднанні з обережністю і точним розрахунком, що робить витрати з активного управління портфелем досить високими.

Розглянемо пасивний спосіб управління портфелем цінних паперів, етапи якого наведені на рис. 2. Пасивне управління передбачає створення

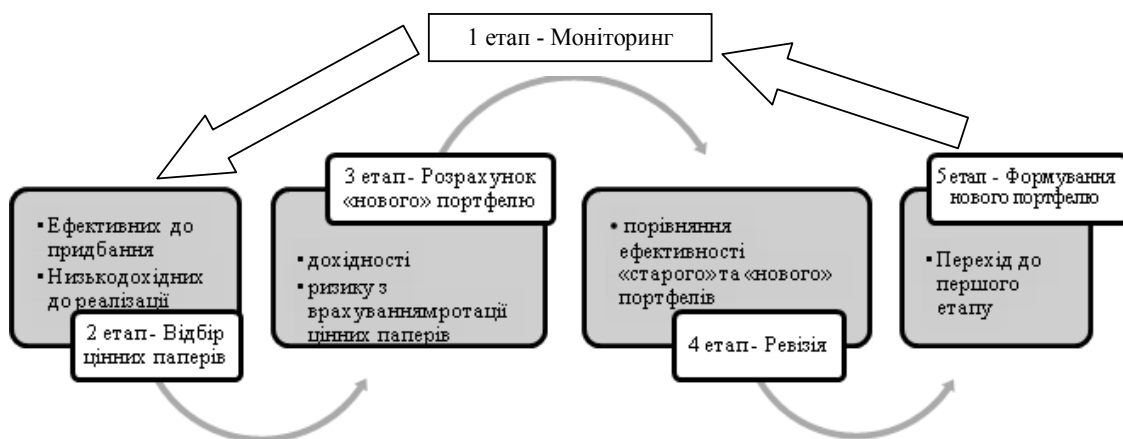

Рис. 1. Активний спосіб управління портфелем цінних паперів

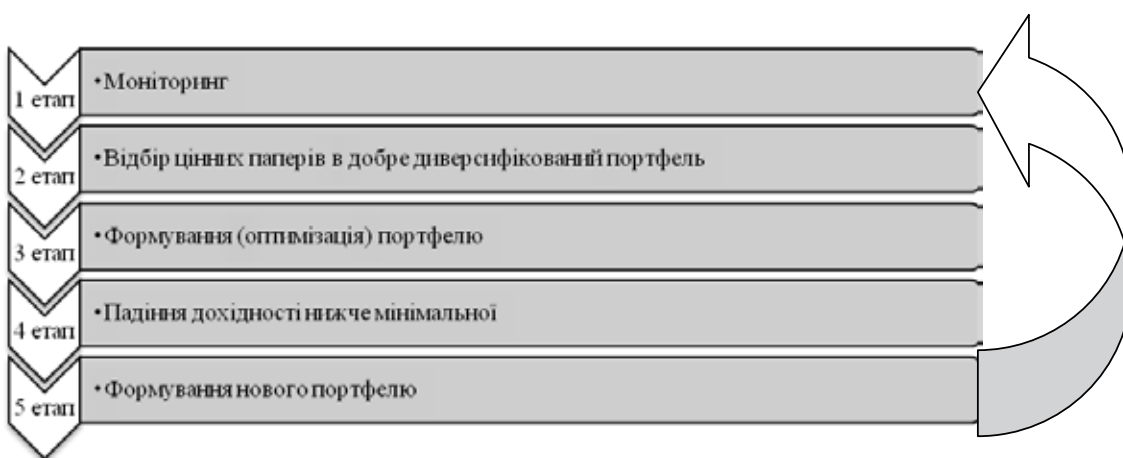

Рис. 2. Пасивний спосіб управління портфелем цінних паперів

добре диверсифікованих портфельів із заздалегідь визначеним рівнем ризику, розрахованим на тривалу перспективу. Такий підхід можливий за достатньої ефективності ринку, насиченого цінними паперами хорошої якості. Тривалість існування портфеля передбачає стабільність процесів на фондовому ринку. В умовах інфляції, а, отже, існування в основному ринку короткострокових цінних паперів, а також нестабільної кон'юнктури фондового ринку такий підхід видається мало-ефективним.

По-перше, пасивне управління ефективно лише стосовно портфеля, що складається з низькоризикованих цінних паперів, а їх на вітчизняному ринку небагато.

По-друге, цінні папери повинні бути довгостроковими для того, щоб портфель існував у незмінному стані тривалий час. Це дасть змогу реалізувати основну перевагу пасивного управління – низький рівень накладних витрат. Динамічність українського ринку не дає змоги портфелю мати низький оборот, оскільки велика ймовірність втрати не тільки доходу, але і вартості.

За пасивного управління, насамперед виходячи із середньозваженої ціни позикових коштів або нормативної ефективності використання власних коштів, визначається мінімально необхідна прибутковість портфеля.

Потім на основі моніторингу здійснюється відбір цінних паперів у портфель із гарантованою прибутковістю й мінімальним ризиком.

Сигналом до зміни сформованого портфеля являються не ринкові зміни, як у разі активного управління, а падіння прибутковості портфеля нижче мінімальної. Таким чином, прибутковість є тим індикатором, що змушує переглянути портфель. Вибір стратегії управління залежить також від типу портфеля та здатності менеджера обирати цінні папери і прогнозувати стан ринку [3, с. 342–347].

Крім розглянутих способів управління, також заслуговує на увагу збалансований спосіб управління портфелем цінних паперів. Він являє собою синтетичне об'єднання наведених вище способів. Керуючий, що вибрав цей метод, на початку створює «базу» портфеля. База портфеля – це

набір низькоризикованих цінних паперів, основне завдання яких – збереження капіталу. Як правило, в «базу» включаються державні й корпоративні облігації, а також привілейовані акції провідних емітентів. Іноді в «базу» включаються акції емітентів другого й навіть третього ешелону, якщо вони купуються як довгострокові інвестиції.

На жаль, дослідити використання банками цих способів управління на практиці практично неможливо. Саме тому доцільним буде більш детально та наглядно дослідити місце українських банків на вітчизняному ринку цінних паперів.

Зважаючи на той факт, що головна мета діяльності комерційних банків – це отримання прибутку, можна виділити два основні види операцій, які дають змогу банкам досягти цієї цілі. До них належать кредитні та інвестиційні операції. Проаналізуємо обсяги цих операцій та місце кожного виду у загальній структурі (табл. 1).

Проаналізувавши показники табл. 1, можна дійти таких висновків: майже протягом усього аналізованого періоду (2005–2017 рр.) обсяги кредитного портфеля значно перевищують обсяги інвестиційного, як в абсолютному, так і у відносному вираженні. Однак ця ситуація кардинально змінилася протягом 2015–2017 рр. та станом на 1 січня 2018 рр. частка інвестиційного портфеля в структурі кредитно-інвестиційного портфеля становила 60,36% і збільшилася майже в 3 рази проти 2005 р. На фоні цього протягом 2015–2017 рр. поступово зменшувався розмір кредитного портфеля, і станом на 1 січня 2018 р. він становить 315,66 млрд. грн. за банками України та скоротився практично на 65%. Це пов'язано з тим, що протягом цього періоду банки практично припинили кредитувати підприємства через зниження їхньої кредитоспроможності, у зв'язку зі зниженням купівельної спроможності національної грошової одиниці. Це є наслідком нестабільної економічної ситуації.

Однак, як уже зазначалося, у банку є лише два основні напрями, з яких він отримує прибуток, і оскільки банки в сучасних реаліях розвитку економіки України не можуть займатися кредитуванням,

то вони відповідно починають більш активно працювати з цінними паперами, які приносять високі доходи, проте також мають значно вищий рівень ризику порівняно з кредитними операціями.

Відповідно до консолідованої звітності, яка надається головним регулятором банківської системи України, виділяють такі портфелі, в яких можуть зберігатися цінні папери комерційних банків [10]:

– фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток (торгові цінні папери) – це складник інвестиційного портфеля банку, в який входять цінні папери, придбані банком для перепродажу з метою отримання прибутку від короткотермінових коливань їх ціни або дилерської маржі;

– цінні папери, що обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід (цінні папери на продаж) – цінні папери, що придбані банком на короткий термін з метою майбутнього перепродажу. За своєю природою ця група фінансових активів вільно реалізується та знаходиться у власності банку до 1 року;

– цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю (цінні папери до погашення) – придбані боргові цінні папери з фіксованими платежами або платежами, що можна визначити, також із фіксованим строком погашення;

– інвестиції в асоційовані та дочірні компанії – це інвестиції за метою участі в капіталі. Це довгострокові вкладення банку.

Проаналізуємо структуру інвестиційного портфеля банків України у 2005–2017 рр., що наведена в табл. 2.

З табл. 2 видно, що протягом 2005–2017 рр. обсяг цінних паперів у портфелях банків зріс у 88 разів і станом на 1 січня 2018 року становив 480,70 млрд. грн. Найбільшу частку у інвестиційному портфелі банків України у 2005–2017 рр. становили цінні папери у портфелі банку на продаж. Цінні папери, що обліковуються за амортизованою собівартістю, тобто цінні папери у портфелі до погашення, мають тенденцію до зростання, що є позитивним моментом.

Таблиця 1

Аналіз структури кредитно-інвестиційного портфеля банків України у 2005–2017 рр.

Показники	01.01.2005		01.01.2010		01.01.2015		01.01.2018	
	млрд. грн.	питома вага,%	млрд. грн.	питома вага,%	млрд. грн.	питома вага,%	млрд. грн.	питома вага,%
Кредитний портфель	106,88	95,15	762,66	95,03	895,61	84,64	315,66	39,64
Інвестиційний портфель	5,45	4,85	39,86	4,97	162,52	15,36	480,70	60,36
Кредитно-інвестиційний портфель	112,33	100,00	802,52	100,00	1058,13	100,00	796,36	100,00

Джерело для складання: [10]

Обсяги торгових цінних паперів також зростають протягом усього аналізованого періоду. Однак обсяги інвестицій в асоційовані та дочірні компанії, хоч і зростали у 2005–2015 рр. – з 186,62 млн. грн. до 2069,65 млн. грн., проте їхня питома вага значно скоротилася протягом останніх трьох років. Як наслідок, станом на 1 січня 2018 р. вони становили 827,42 млрд. грн., частка в інвестиційному портфелі банків України є найнижчою. Така ситуація свідчить про підвищення активності діяльності вітчизняних банків на фондовому ринку.

Важливим складником аналізу інвестиційної діяльності банків є аналіз сформованих резервів під інвестиційні операції. Резерви за портфелями банків до погашення та на продаж мають такий вигляд (рис. 3).

Резерви за портфелями банків на продаж мають тенденцію до зростання у аналізованому періоді, натомість резерви за портфелями банків до погашення мають значно менші обсяги порівняно з портфелями на продаж, а також мають стійку тенденцію до зменшення протягом усього аналізованого періоду.

З метою аналізу процесу дотримання баками нормативів НБУ щодо інвестування дослідимо їх значення у 2005–2018 рр. (табл. 3).

З таблиці видно, що вітчизняними банками всі нормативи інвестування виконуються, а також мають занадто низькі значення порівняно з рекомендованими.

Проаналізувавши розміри інвестиційної діяльності банків України, бачимо, що порівняно зі світовим ринком вони є значно меншими. Це зумовлено чималим переліком обмежень. До основних із них варто віднести такі: збільшення ризику процентних ставок, тобто швидка зміна останніх зумовлює низку труднощів під час переоцінки активів; бюрократизацію професійної діяльності банків на фондовому ринку, що зумовлено необхідністю отримання ліцензій на брокерську, дилерську та інші види діяльності; низький рівень технічного розвитку вітчизняного фондового ринку.

Проте, незважаючи на значні труднощі у діяльності, українські банки все ж таки прагнуть брати участь у діяльності на ринку цінних паперів. Зазна-

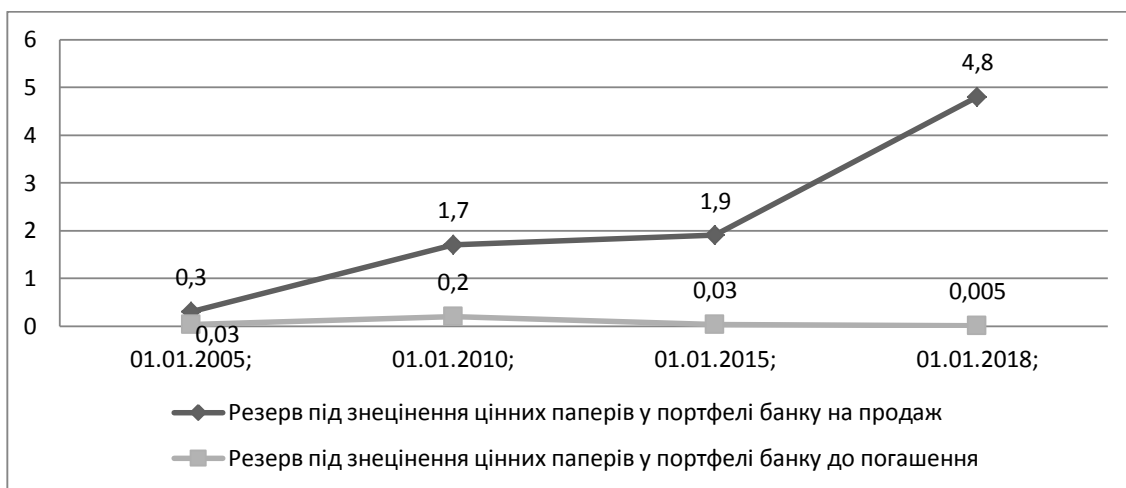

Рис. 3. Динаміка резервів під інвестиційний портфель банків України у 2005–2018 рр., млрд. грн. [10]

Таблиця 2

Аналіз структури інвестиційного портфеля банків України у 2005–2017 рр.

Показники	01.01.2005		01.01.2010		01.01.2015		01.01.2018	
	млрд. грн.	питома вага, %	млрд. грн.	питома вага, %	млрд. грн.	питома вага, %	млрд. грн.	питома вага, %
Цінні папери: усього, з них:	5,45	100	39,86	100	162,52	100	480,70	100
у торговому портфелі банку	0,04	0,78	2,79	7,00	20,29	12,48	103,22	21,47
у портфелі на продаж	4,71	87,18	27,71	69,51	134,04	82,48	275,34	57,28
у портфелі до погашення	0,5	8,62	8,08	20,27	6,12	3,77	101,31	21,08
інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	0,2	3,42	1,28	3,22	2,07	1,27	0,83	0,17

Джерело для складання: [10]

Нормативи інвестування банків України у 2005–2017 рр., %

Показники	Назва показника	Рекомендоване значення	На початок року:			
			2005	2010	2015	2018
H11	Норматив інвестування в цінні папери окремо за кожною установою	не більше 15%	2,88	0,07	0,01	0,0001
H12	Норматив загальної суми інвестування	не більше 60%	9,50	3,12	2,97	0,22

Джерело для складання: [10]

чимо, що участь банків в інвестиційному процесі має як позитивні, так і негативні моменти. До перших варто віднести: зниження витрат інвесторів та емітентів у зв'язку зі зростанням конкуренції; диверсифікацію активів банку, що знижує ризики та підвищує стабільність банківської установи; покращення взаємодії промислового та банківського капіталів, що удосконалює потік інформації, підвищує конкурентоспроможність банків та виробничого сектору.

Негативні моменти участі банків в інвестиційному бізнесі включають [15]: більш високий рівень ризику, ніж у банківській справі; мінливість фондового ринку, що може призвести до значних збитків; наявність системи страхування депозитів знижує пильність банкірів; можливість виникнення конфлікту інтересів унаслідок поєднання інвестиційного та банківського бізнесу.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, на сучасному етапі розвитку діяльність банків на фондовому ринку є незначною, що зумовлено низьким рівнем його розвитку. Саме тому, на нашу думку, доцільним буде на першому етапі дозволити здійснювати портфельні інвестиції на міжнародні ринки. Отримавши певний досвід, інвестори матимуть змогу більш активно та професійно розвивати вітчизняний фондовий ринок.

Саме тому українські інвестори віддають перевагу інвестуванню за кордон. Однак, відповідно до діючої Інструкції про порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення інвестицій за кордон, затвердженої постановою Правління НБУ № 122 [11], валютна операція, яка передбачає придбання корпоративних прав, цінних паперів або їх похідних у обмін на валютні цінності, з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту (тобто інвестиція за кордон), вимагає отримання відповідної індивідуальної ліцензії НБУ. При цьому документи, надані для отримання індивідуальної ліцензії НБУ, не можуть використовуватися повторно для отримання іншої такої ліцензії. А власник індивідуальної ліцензії НБУ зобов'язаний протягом 2 тижнів після кожного перерахування коштів на підставі такої ліцензії звітувати перед НБУ – п. 3.9 Інструкції [62], що в принципі практично унеможлиблює здійснення портфельних інвестицій за кордон та, на нашу думку, потребує перегляду зі сторони НБУ.

Також перспективним напрямом для розвитку банків зокрема та фондового ринку загалом є

сприяння інвестуванню коштів населенням через підрозділи банку. Це стимулюватиме розвиток вітчизняного ринку цінних паперів та зумовить зростання притоку капіталів у виробничий сектор. Тобто спільна діяльність компаній з управління активами та банківських структур сприятиме розвитку економіки країни загалом.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Болдова А.А. Інвестиційна діяльність банків України / А.А. Болдова, Г.І. Романова. // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. 2013. № 1. С. 6–13.
2. Кириченко О. Діяльність інвестиційних банків в Україні: проблеми та перспективи розвитку / О. Кириченко. // Банківська справа. 2008. № 2. С. 57–72.
3. Колодізев О.М., Власенко Н.М. Кредитно-інвестиційна діяльність банків України: сучасний стан і перспективи розвитку / О. Колодізев, Н. Власенко // URL: www.business-inform.net.
4. Луців Б.Л. Кредитно-інвестиційна діяльність банків України: сучасний стан і перспективи розвитку / Б.К. Луців. Тернопіль: Економічна думка, 2001. 320 с.
5. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність / Т.В. Майорова. Київ: ЦУЛ, 2003. 89 с.
6. Нехаев С.А. Основные тенденции развития инвестиционного рынка в эпоху глобализации [Електронний ресурс] / С.А. Нехаев // Финансы. 2004. URL: <http://bankir.ru/avtor/>.
7. Оболенський О.Ю. Досвід банків розвинутих країн в галузі інвестиційної діяльності і можливості його реалізації в українській економіці / О.Ю. Оболенський. // Мрія. 2004. № 9. С. 204–212.
8. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні [Електронний ресурс]: Постанова Правління НБУ № 368, затверджена Верховною Радою України від 26.09.2011 р. № 841/6032. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Сохацька О.М. Фундаментальний та технічний аналіз цін товарних та фінансових активів / О.М. Сохацька, І.В. Роговська-Іщук, С.І. Вінницький. Київ: Кондор, 2012. 302 с.
10. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
11. Про затвердження Інструкції про порядок видачі індивідуальних ліцензій на здійснення інвестицій за кордон [Електронний ресурс]: Постанова Правління НБУ № 122 «затверджена Верховною Радою України від 19.03.1999 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

REFERENCES:

1. Boldova A.A., Romanova H.I. (2013) Investytsiina diialnist bankiv Ukrainy [Investment activity banks of Ukraine]. Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoho universytetu derzhavnoi podatkovoi sluzhby Ukrainy, vol. 1, no 1, pp. 6–13.
2. Kyrychenko O. (2008) Diialnist investytsiinykh bankiv v Ukraini: problemy ta perspektyvy rozvytku [Activity of investment banks in Ukraine: problems and prospects of development]. Bankivska sprava, vol. 3, no 2, pp. 57–72.
3. Kolodiziev O.M., Vlasenko N.M. Kredytinvestytsiina diialnist bankiv Ukrainy: suchasnyi stan i perspektyvy rozvytku / O. Kolodiziev, N. Vlasenko // URL: www.business-inform.net.
4. Lutsiv B.L. (2001) Kredytno-investytsiina diialnist bankiv Ukrainy: suchasnyi stan i perspektyvy rozvytku [Credit and investment activity banks of Ukraine: current state and development prospects]. Ternopil: Ekonomichna dumka. 320 s.
5. Maiorova T.V. (2003) Investytsiina diialnist [Investment activity]. Kyiv: TsUL. 89 s.
6. Nekhaev S.A. Osnovnye tendentsyy razvytyia ynvestytsyonnoho rynku v epokhu hlobalyzatsyy / S.A. Nekhaev // Fynansy ru. 2004. URL: <http://bankir.ru>.
7. Obolenskyi O.Yu. (2004) Dosvid bankiv rozvynutykh krain v haluzi investytsiinoi diialnosti i mozhlyvosti yoho realizatsii v ukrainskii ekonomitsi [Experience of developed country banks in the field of investment activity and the possibility of its implementation in the Ukrainian economy]. Mriia, vol. 4, no. 9, pp. 204–212.
8. Pro zatverdzhennia Instruksii pro poriadok rehu-liuvannia diialnosti bankiv v Ukraini [Elektronnyi resurs]: Postanova Pravlinnia NBU #368, zatverdzhena Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy vid 26.09.2011 r. # 841/6032. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.
9. Sokhatska O.M., Rohovska-Ishchuk I.V., Vynnytskyi S.I. (2012) Fundamentalnyi ta tekhnichnyi analiz tsin tovarnykh ta finansovykh aktyviv [Fundamental and technical analysis of commodity and financial assets prices]. Kyiv: Kondor. 302 s.
10. Natsionalnyi bank Ukrainy. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
11. Pro zatverdzhennia Instruksii pro poriadok vy-dachi indyvidualnykh litsenzii na zdiisnennia investytsii za kordon: Postanova Pravlinnia NBU #122 «zatverdzhena Verkhovnoiu Radoiu Ukrainy vid 19.03.1999 r. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>.

Onyshchenko Y.Candidate of Economic Sciences,
Senior Lecturer at Department of Banking Department
Odesa National Economic University**Kozhukhar M.**Student
Odesa National Economic University

THE BANK INVESTMENT ACTIVITY MANAGEMENT: THEORY AND PRACTICE

In the article the process of the bank investment activity management is investigated. The authors define that the bank investment activity management means using of different methods and technological capabilities to set of different types of securities, so it is aimed at an investment portfolio forming and managing.

Two main ways of investment portfolio management are selected: active and passive. The active model of the investment portfolio management is overlaid on careful tracking and immediate acquisition of instruments that meet the portfolio investment objectives, so there is a rapid change in the structure of the investment portfolio. Passive management involves the creation of well-diversified investment portfolios with a predetermined risk level for long-term prospects. This approach is possible with sufficient market efficiency (the stock market has to be saturated with good quality securities). There are five main stages in the active and passive management of investment portfolio. The first one is general and includes the monitoring of stock market on the base of fundamental and technical analysis.

The analysis of investment activity of domestic banks in general and separately in the context of portfolios has been carried out. It was found that the share of investment portfolio in the structure of the loan and investment portfolio increased almost in 3 times compared to 2005. This is due to the fact that, during 2014–2018, banks practically stopped lending to enterprises as a result of an unstable economic situation. The value of investment limits for the Ukrainian banking system is given and their dynamics are analyzed. The investment limits are fulfilled with banks. The analysis of the bank investment activity size in Ukraine shows that the size of bank investment operations is much smaller than on the world market.

Recommendations on the possibility of domestic banks investing abroad are given. We have to underline that portfolio investment is measured by the NBU. According to the Instruction on the procedure for issuing individual licenses for investment abroad, approved by the decision of the Board of the NBU No. 122: a currency transaction that involves the acquisition of corporate rights, securities or derivatives in exchange for currency values in order to obtain profit or achievement of a social effect, requires obtaining a corresponding individual license of the NBU. At the same time, the owner of the NBU individual license is obliged to report to the NBU within 2 weeks after each transfer of funds on the basis of such a license, which in practice practically makes it impossible to carry out portfolio investment abroad, and, in our opinion, needs to be revised by the NBU.